

АНАЛІЗ ПРОБЛЕМИ ФОРМУВАННЯ ЕКОЛОГІЧНОЇ КУЛЬТУРИ В СИСТЕМІ ЕКОЛОГІЧНОЇ ОСВІТИ

Чікірякін К. В., Баранова А. О., Шестопапов О. В.

*Національний технічний університет
«Харківський політехнічний інститут», м. Харків*

Негативний вплив людської діяльності на довкілля протягом останніх ста років призвів до виникнення екологічної кризи та глобальних екологічних проблем. Тому все більше науковців звертаються до аналізу причин нераціонального природокористування та шукають шляхи подолання екологічної кризи шляхом створення маловідходних технологій, екологізації виробництв, створення очисного обладнання для мінімізації утворення промислових відходів, забезпеченню сталого розвитку суспільства.

Вже пів століття активно розвивається екологічна освіта, яка впроваджена в багатьох країнах на дошкільному, шкільному рівнях освіти та у системі вищої освіти. Окрім системи екологічної освіти існують численні громадські організації, які ведуть просвітницьку діяльність серед населення. Як наслідок, сьогодні майже кожна людина на нашій планеті знає про екологічні проблеми і розуміє, що забруднювати довкілля погано. Але навіть на побутовому рівні, відпочиваючи у парку, лісі чи на березі річки люди продовжують залишати сміття. Ще більш вагомі проблеми виникають, коли люди продовжують забруднювати довкілля у професійній діяльності. Екологічні знання, отримані в результаті екологічної освіти чи просвіти, безперечно є важливими, але не є достатніми для попередження забруднення.

Останні роки у науковій літературі акцентується увага на екологізації мислення, що повинно змінити споживацький підхід суспільства до природи. Вже можна зустріти розвиток теорій, які присвячені формуванню таких понять, як «екологічне виховання», «екологічна свідомість», «екологічна культура», «етичне ставлення до природи». Але у цих термінах є декілька трактувань, а також відсутня єдина концепція між усвідомленням екологічних проблем людиною (як у індивідуальній діяльності, так і на рівні суспільства) та формуванням екологічної культури як відповідного ставлення до природи та мотивації до дій (не шкодити природі на побутовому рівні, брати участі у природоохоронних заходах та розв'язанні екологічних задач).

Вважається, що регулятором екологічної діяльності з оптимізації взаємовідносин у системі “природа – суспільство” виступає екологічна свідомість, яка також є важливим компонентом екологічної культури [1]. Не менш важливим елементом формування екологічної культури є знання про природу та екологічні проблеми [2]. Тому дослідження аспектів формування екологічної культури є актуальними і потребують подальших досліджень.

Література:

1. Юрченко Л.І. Екологічна культура в контексті екологічної безпеки : монографія / Л.І. Юрченко. – К. : Вид. ПАРАПАН, 2008. – 296 с.
2. Фіцула М.М. Педагогіка вищої школи: навч. посіб./ М.М. Фіцула. – 2-ге вид., доп. – К.: Академія, 2010.– 456 с.